

Sacrifice a Welou

Alú naáru wɔɔjɔɔ ná, nge waajáa lurúu ɪwú, ɪcáa dɔ́ hálɪ fifini ití yɪ. Bígónɪ binú yɪ ná ge tɔɔ, umú waajáa lurúu ɪwú ná umú wánzúú fɔ́ɔ. Báa umú wadála fɔ́ɔ ge wenbí biídjɪ umú ná, bɪdekée taalí, bilé ná umú wánlám nɣínɪ umú waajáa lurúu ɪwú, umú ɪdánbuzɪ umú ɪcɔɔ bilé, hálɪ ɪkónɪ ɪlá ábóní bika umú ɪdoyuú lurúu.

Nge wagurú ɪsúu fɔ́ɔ. Waazúu fɔ́ɔ ná ge, woobó umɔɔná weluú kúbɔɔbɔ́ngɪ fɔ́ɔ lawúre deelí kɪbá kɪyerínɔ́de dɔ́. Nge alú umú woobó ɪtála weluú, nge waabá ɪna kɪ kɪdée yerínɔ́dɪ wabá kɪlá yɪ kaanɪjá páá bɪba bilá yɪ níni ná.

Nge woobó ití ɪcɔɔɔ gugutoluú, ɪkpɔɔ ɪdɪ ɪtelesíná kɪ, naaní ge wɔɔmɔ́ɔ itísi weezuú, sɪ : úɲ, ńna ge bula weeluú kingí bítí ná ge, weeluú wɔɔbɔ́ɔzɪ yɪ, ɪsɪ dɔ́gɔ sɪsɪ : úɲ ngbaalá nya ge, nyaábá ngónɪ nbá njɔɔ ndeleésíná ma nbá ndísi weezuú bilé.

Nge alú ɪsɪ : aaa, kunyóm nakúru wazuu ná ma ge mádátɪlɪ tɪ ge máágázuu fɔ́ɔ. Máábá magázuu ge máábá mana nya dɔ́ ge. Wenbi nyáábá nwála nyégé izotuu ná, bubá bilá ma níni ná ge, máázúu mɔ́jɔɔ nyédéezɪ burɔɔzɪ ge méédísi weezuú bilé. Nge sɪsɪ we ge nyáábá nyánjáádɪ ge, hálɪ nyánzúú fɔ́ɔ, ɪsɪ máábá mazúu sɪsɪ : a wenbí ge bínbá biídjɪ ma fɔɔ-daá ná, bubá bidii ma, dɔɔ dé mádábá madɪlɪ nɣínɪ na nɣínɪ máábá mégée dɔ́ána-daá ná. Máájáa lurúu mawú madatɪlɪ tɪ. Biyele ná ge máábá magázuu fɔ́ɔ sɪsɪ : a máábá madála ge, a mána naáru fɔɔ-daá ɪlé ɪlée ma sɪsɪ moyuú lurúu nbilée..., wenbí buzuu ná ma fɔ́ɔ nánbilé. Nge weeluú waawílɪ sɪ tɔɔ, bɪdekée taalɪ nyɔ́jɔɔ dɔ́ ná, sɪ, ún, sɪ mawílɪ nya nabúru, a ɪsɔɔ weedísi nyónyuuú bú.

Nge alú umú weedísi weezuú, sɪ a bilé wéndém iyuú weeni sɪ ɪlé yɪ ná. Nge weluú waajáa yɪ faadínɪ, ɪcáa yɪ faadínɪ ɪsɪ íbo ɪdɪ, a weedɪ wónyuuú fuwá ɪlúru bú kaɔaa ńní buwórɔ́ né, ɪkónɪ ɪlúru bɪdɔ́ɔ.

A waalúru bú kaɔaa ńní ge waabií, na ɪkpɔɔ bú umú ɪlá filándɪ ńní naáru sarɔɔ, nge wedísi sɪ ɪsɔɔ ɪbá iyéle mabá moyuú malúru mɔ́dɔ́ ɪsɪ mɔ́ɔ

máálúru dẹ. A máábá malúru ge máábá mana bú umó sí máálúru, bibá bigée urú.

Nge mósó dudo móóyúu kujúúniini bayáa sí máálúru bú, we ge baayáa bilé, mósó dudo méndisí wenbí nyááwílú sí sí mála bí ná. Nge aayí, waamu faadínú ikónú idj. Wedj ná, bujóó bujóó ná, wóogónú umu fuwá waamu fuwá ná bujóó bujóó. Wabuná fuwáa, ge wóogónú ulúru, waalúru ná ge bujóó bujóó ná bú wóogónú wánbú bú wánbú, bú wánbú, bú wánbú halí ikónú ikádala afobú pááá. Ná ge bú waajáa dɔndíre, bú waajáa dɔndíre ná filándiúní, waajáa dɔndíre na filándiúní sí ina yí bónvúu dɔmá. Báa lé wenbí ge bigée ná, ina filándiúní bujóó bujóó ná ge bú wóogónú itilí lónú pááá. Waalá afobú bilé ná, ge kóowu weevéeri yí, sí mobú sí : úŋ, nyójóó dɔ ná, sí : úŋ, naaní na malúru nya na fifini weedi ná, máábá ge majáa lurúu dɔ ge móógó fifini mawí, naaní ge máázúu fós, naaní ge móóbó mómóoná kúbuní náaru ge ulé wawílú ma ge mósómó moyuú nyéde fuwá ge malúru nya amá ulé waawílú sí a bigée maalúru nya ge nyáábú ge budala afebire dɔdáare, mógbóo nya moboná magála saróo na filándiúní, naaní ná bico mómóo mogúti moyuú, wenbí mɔzɔlé bí ná.

Nge bú wanú bilé, sí bilé yaá, bika bú waanú idókíná bilé, bika, ina idɔndi bɛngilím, bugóonú butála wíre ina idɔndi ná. Nge weevéeri idɔndi sí sí : mɔdɔndi we lé sí : úŋ, mána mógoo mógoo weevéeri ma faawí nakírí, nge ulé sí sí tóo, kilé ge wenkí sí aayí, weevéeri ma sí sí : dɔo waajáa lurúu, iwí nge wóogónú iyuú ma ná, weení waawílú yí ge wóomóo iyuú fuwá ge waalúru ma ná. A bigée mósógónú mabú, ikpóo ma iboná ikála filándiúní saróo. Sí bilé ge weevéeri ná nya bilée sí : úŋ, bilée ge wala ge wóomóo iyuú nya ? sí : úŋ, a bilé nyewiená náaru nyówóró ? nyewiená náaru nyáázá-daa, sí aayí.

Nge filándiúní wazí mará sí : tóo, bilé ní, a bigée ngoo wóogónú iféeri nya wire wenkí sí sí dɔo wentí méévéeri nya né, sí : úŋ, budála bidée alwáátí án, móngbowúu nya dɔiboo wenbá dɔo máázúu ge dɔo beevéeri sí mála wenbí ná dóngbowúu dɔibó. Nge filándiúní weevéeri yí sí sí : bilé

ná a bigée bilé ge budála bidée alíwáátí kungí feeri ma, na moyuú maní : káma mána nya dábá dégée dɔndíre na, a bidékée sisi : dóm wénjem ku dólówútáá, bilé burɔɔzɪ ná máánú, wentí nyáá nɣmátí ná máánú. Bo njóo ndám ngoo wentí ngoo si iféeri nya ná.

Bugónɪ bujɔɔ bujɔɔ ná ge, kɔɔwu weevéeri biyaalúu, ɪsɪ tɔɔ, móbú ɪsɪ dɔo faawú wenkí méévéeri nya kɪ bilé ná, kɪdée tóm waadála yoo, nge sisi : úɲ, méédísi, nɔweya féyí. Nge kɔɔwu waagbíri, ɪcáa kpɪná wenbi bigée bi sisi : bóbóna ɲna na bɪka bakáláná bidée sarɔɔ ná, sáátí kungí ge bú umu wooyuú ibó iféeri filándɪnní ɪdɔndí si tɔɔ, mɔdɔndɪ, ɪsɪ : úɲ, dɔo faawú wenkí méévéeri nya kɪ bilé ná kɪdée alíwáátí waadála, mɔgɔɔ weevéeri ma si dɔ, ɪsɪ dɪkpíri, bilé ná béndɛɛná ma lénlé dɔo waavún dóm si wónbonáa ma bakáláná ma jínɣáári ná, aayí ! Nge filándɪnní waala defee ɪlé ibó ɪcáa náwu ɪlé ɪsɪ kpómóó, waazú náwu na wire wenkí bidála ge baagbíri ná. Baagurú béndɛɛ ná alú umú woomúu ɪráa basɪná yɪ. Nabére ɪsɪv mulúm, nabére suwáána dɔózi, nabére suwáána dǎázi, na bɔkpɔɔ bobó filándɪ lénlé weluú kungí. Kɪwé né kɪdɛɛzɪ. Káma weluú kungí kɪdɛɛzɪ bɪgadɪláana filándɪ ge. Na bɔkpɔɔ bobó kɪdɛɛzɪ bakála sɔɔzi, beezelí bakurú, béndɛɛ ná ge, afobú umú weeni idoyuú iféeri ɪdɔndɪ si dɛndɛɛ nɪlé yoo. Amá dɛ yéndi ge wadulú ɪnɔɔ-daá, si iféeri ná ɪdɔndɪ ɪyuú ɪkánɪ sisi baagurú nɪlé nge wadulú ɪnɔɔ-daá :

Béndɛɛnáa mɔɔ jínɣáári

Béndɛɛnáa mɔɔ jínɣáári

Béndɛɛnáa mɔɔ jínɣáári

Béndɛɛnáa mɔɔ jínɣáári

Mɔdɔndɪ we filándɪ jínɣáári

Béndɛɛnáa mɔɔ jínɣáári

Héhé ! Nge bɔɔgbɔɔ, bɔwe banímáa nuɲé, bɔwe banímaa nuɲé, bɔwe banímaa nuɲé. Bɔɔgónɪ bakazúv lɔwutáá dɛlí, banúm bedée bolíni baazúv lɔwutáá dɛlí ná.

Nge afobú umú wadási utulú inóó, tóó, waadáa téedi bulé ná iḍondi takánu, nge wadási :

Chant

Nge ḍodúu wagánu, si : a bígáwara, bígáwara waaníí bulé ná bugála yi bití. Nge ḍondúu waagurú, lsóódaá. Nge waagurú ibó ibódj náwu, woobóde náwu ná inyóózi itá yi kazóó. Aayí ! Bugóni bitási ḍuḍo, waadátasi :

Chant

Ohóó ! Weebééŋ bujóó bi né, sáati wenkí baabá cuú náamu ná ḍondúu wóogbóó náwu inumáa kiri kiri kiri bowóró, ívoo we ijuuná we bika numáa, bika afobú wéndéedi yéendi bulé bika béndéé sáati wenkí boobó batála bacuuná weluú kingí ná nge. Koówu wawíli bú sisi : tóó ; nyáaná tuwú kúboŋgi kinaa lénlé móogóni ge móóyúu nyédéé lurúu na nbulé. Bulé ná ínamú ge ḍéndeénáa nya si ḍilá saróó ná nbulé. Si : bidekéé taalí, bika ḍondúu ilé wánnjúu. Nge baadála, baaján batála weluú, bacán batála si baasúu weluú kutoluú ná, nge bú umú wadáraabazi :

Chant

Nge baadála weluú kutoluú, baadála ná ge, baalá gáfára ná nge bazúu, bazúu, bazúu ná beedí bocóó. Bú umú ibó ijóna wandi ḍo, wenba baríŋa kpátáa baaláázú ḍuḍo weedí bocóó baadála ná baana zam̄o kidiizéé weluú-de íná. Bika banyí bulé si begegereŋe ná we saróó. Aayí ! Naaní ná bowe ínaamú bowe ínaamú ná ge bujóó-bujóó ná ge filándiíní wajuu ná ínaamú ná ge bowe bángbuurí bánlám buríŋa sisi : na bokpóó bú na botóḍi na bomóó balá saróó ná. Filándiíní waaḍu ilí, ína id̄éé náwu, ína náwu kiri kiri waana baanára soó ná botóḍi iḍondi ná ge wogóo sisi bú béyele yi móógóná náwu. Bámú náwu balaná saróó bulé ná bakála naáru, bokpóó náwu balaná saróó, toovonúm bulá bulé, beyéle bú badaku bú, wooboná náwu icéle we wóogbóó náwu baku balaná saróó, baalá saróó bulé beté ná, ínaamú ge buwíli sisi : d̄oo bujóó-bujóó ná uráa ge bánlanáa sarási, amá, bígoni filándiíní-déé alibáraka weeyéle bidekéé urú ge bóngbowúu balaná saróó ama, náwu ge bánlanáa saróó.

